

ΣΝΜΜ
Ασκήσεις στη Μαθηματική Ανάλυση
Λύσεις του βου φυλλαδίου ασκήσεων

Άσκηση 1. Έστω (α_n) ακολουθία μὴ αρνητικών αριθμών και υποθέτουμε ότι $\lim \alpha_n = \alpha > 0$. Να δείξετε ότι $\lim \sqrt[n]{\alpha_n} = 1$.

Λύση. Θέτοντας $\varepsilon = \frac{\alpha}{2} > 0$, στον ορισμό του ορίου ακολουθίας έχουμε ότι υπάρχει $n_0 \in \mathbb{N}$, τέτοιο ώστε

$$\frac{\alpha}{2} < \alpha_n < \frac{3\alpha}{2},$$

για κάθε $n \geq n_0$. Παίρνοντας n -οστές ρίζες έχουμε ότι

$$\sqrt[n]{\frac{\alpha}{2}} < \sqrt[n]{\alpha_n} < \sqrt[n]{\frac{3\alpha}{2}}$$

για κάθε $n \geq n_0$. Συνεπώς από ισοσυγκλίνουσες έχουμε το συμπέρασμα. \square

Άσκηση 2. (i) Έστω (α_n) ακολουθία μη-μηδενικών αριθμών με

$$\lim_{n \rightarrow +\infty} \left| \frac{\alpha_{n+1}}{\alpha_n} \right| = \rho < 1.$$

Δείξτε ότι

$$\lim_{n \rightarrow +\infty} \alpha_n = 0.$$

(ii) (Ένα πολύ σημαντικό όριο) Δείξτε ότι, για κάθε πραγματικό αριθμό x , ισχύει ότι

$$\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{x^n}{n!} = 0.$$

Λύση.

(i) Από τον ορισμό του ορίου ακολουθίας, για $\varepsilon > 0$ αρκετά μικρό έτσι ώστε $\rho + \varepsilon < 1$, θα υπάρχει $n_0 \in \mathbb{N}$, τέτοιο ώστε

$$\left| \frac{\alpha_{n+1}}{\alpha_n} \right| < \rho + \varepsilon, \text{ για κάθε } n \geq n_0.$$

Πολλαπλασιάζοντας κατά μέλη τις ανισότητες που προκύπτουν από n_0 έως n παίρνουμε ότι

$$|\alpha_{n+1}| < c\lambda^{n+1},$$

όπου $0 < \lambda = \rho + \varepsilon < 1$ και $c = |\alpha_{n_0}| \lambda^{-n_0}$. Οπότε αφού $\lambda^n \rightarrow 0$ έχουμε το συμπέρασμα, από ισοσυγκλίνουσες.

(ii) Χρησιμοποιήστε το (i). \square

Άσκηση 3. Να υπολογίσετε τα όρια:

(i) $\lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n+1} - \sqrt{n}),$

(ii) $\lim_{n \rightarrow \infty} n\lambda^n,$ όπου $|\lambda| < 1,$

(iii) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n!)^2}{(2n)!}.$

Λύση. (i)

$$\lim_{n \rightarrow +\infty} (\sqrt{n+1} - \sqrt{n}) = \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1}{\sqrt{n+1} + \sqrt{n}} = 0.$$

(ii)

$$\lim_{n \rightarrow +\infty} \left| \frac{(n+1)\lambda^{n+1}}{n\lambda^n} \right| = |\lambda| < 1$$

και συνεπώς η ακολουθία $(n\lambda^n)$ συγκλίνει στο 0.

(iii)

$$\begin{aligned} 0 < \frac{(n!)^2}{(2n)!} &= \frac{n!}{(n+1)(n+2)\dots(n+n)} \\ &= \frac{1}{n+1} \cdot \frac{2}{n+2} \cdots \frac{n}{n+n} \\ &< \frac{1}{n+1}. \end{aligned}$$

Επομένως, από το θεώρημα ισοσυγκλιουσών ακολουθιών, προκύπτει ότι $\beta_n \rightarrow 0,$ καθώς $n \rightarrow +\infty.$ \square

Άσκηση 4. Να προσδιορίσετε τα $x \in \mathbb{R},$ για τα οποία συγκλίνουν οι σειρές

$$\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n x^{2n} = 1 - x^2 + x^4 - x^6 + \dots$$

και

$$\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n x^n = 1 - x + x^2 - x^3 + \dots$$

Στη συνέχεια, για αυτά τα $x,$ να βρείτε τα αθροίσματα τους.

Λύση. Πρόκειται για γεωμετρικές σειρές με λόγο $\lambda = -x$ και $\lambda = -x^2$ αντίστοιχα. Συνεπώς συγκλίνουν για $|x| < 1$ με

$$\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n x^{2n} = \frac{1}{1+x^2} \text{ και } \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n x^n = \frac{1}{1+x}$$

Παρατηρείστε, γιατί θα το χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια, ότι η δεύτερη σειρά για $|x| < 1,$ μας δίνει την παράγωγο της συνάρτησης $\ln x.$ Όπως θα δούμε αργότερα, για $|x| < 1,$ η πρώτη σειρά μας δίνει την παράγωγο της συνάρτησης $\arctan x.$ \square

Άσκηση 5. Αποδείξτε ότι αν $\lim_{n \rightarrow +\infty} \beta_n = \beta$ και $\alpha_n = \beta_n - \beta_{n+1}, n \in \mathbb{N}$, τότε

$$\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n = \beta_1 - \beta.$$

Λύση. Πρόκειται για τηλεσκοπική σειρά αφού η ακολουθία των μερικών αθροισμάτων της είναι η

$$s_n = \alpha_1 + \alpha_2 + \dots + \alpha_n = \beta_1 - \beta_2 + \beta_2 - \beta_3 + \dots + \beta_n - \beta_{n+1} = \beta_1 - \beta_{n+1} \rightarrow \beta_1 - \beta$$

και συνεπώς

$$\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n = \beta_1 - \beta.$$

□